



Centrum socio-ekonomického výzkumu  
dopadů environmentálních politik



# Představení SEEPIA a jejích cílů a Zelené dohody pro Evropu

**Tereza Kochová**

*CENIA, 24.1.2023*



# Projekt SEEPIA

## .. a role CENIA v projektu SEEPIA

- **výzkum socioekonomických dopadů environmentálních politik, se zaměřením na Zelenou dohodu pro Evropu**

WP1 Dopady Zelené dohody pro Evropu



WP2 Tržní signály skleníkových plynů

WP3 Analýza nastavení nástrojů v souvislosti s adaptací a ochranou biodiverzity

WP4 Analýza scénářů rozvoje ČR



WP5 Hodnocení dotační a fiskální politiky

WP6 Hodnocení efektivity dobrovolných nástrojů



WP7 Rozvoj a aplikace foresightových metod



WP8 Výzkum využití behaviorálních přístupů

WP9 Dlouhodobý výzkum v oblasti postojů veřejnosti k životnímu prostředí a k udržitelnému rozvoji

WP10 Koordinace a horizontální aktivity



# Zelená dohoda pro Evropu / European Green Deal

## Snaha stát se prvním klimaticky neutrálním kontinentem

### Přínos Zelené dohody pro Evropu

Zelená dohoda pro Evropu zlepší život a zdraví občanů i budoucích generací tím, že zajistí:



čistý vzduch a vodu, zdravou půdu a biologickou rozmanitost



renovované, energeticky účinné budovy



zdravé a cenově dostupné potraviny



hustou sítí veřejné dopravy



čisté energie a špičkové čisté technologické inovace



výrobky s delší životností, které lze opravit, recyklovat a opětovně použít



moderní pracovní místa a odbornou přípravu vedoucí k dovednostem, které budou pro transformaci potřeba



globálně konkurenceschopný a odolný průmysl

*Zdroj: Evropská komise, Zelená dohoda pro Evropu, online (2023)*

# Zelená dohoda pro Evropu / European Green Deal

Fit for 55

A new Circular Economy Action Plan



Zero Pollution

Biodiversity Strategy for 2030

Farm to Fork Strategy

Zdroj: Sdělení komise, Zelená dohoda pro Evropu, 2019



Tržní mechanismy

Cíle a regulace

Podpůrná opatření

Zdroj: Rada EU, Fit for 55, 2022

Indikátor	Stav v roce 2020	Jednotky	Požadovaná situace v roce 2030	Pro splnění cíle je nutné snížení oproti roku 2020 [%]	Pro splnění cíle je nutné snížení oproti roku 2020 [t CO2 eq]
<b>EU ETS</b>					
Celkové emise GHG v ČR (tj. v EU ETS i mimo EU ETS) – 2020	113 383 550	t CO2 eq	89 481 596	21,08%	23 901 954
Emise v systému EU ETS (legislativa 2021)	57 871 344	t CO2 eq	32 157 308	44,43%	25 714 036
Počet bezplatných povolenek	14 949 876	ks/t CO2 eq	0	100,00%	14 949 876
EU ETS II - silniční doprava zvlášť – 2020	17 332 790	t CO2 eq	9 615 697	44,52%	7 717 093
EU ETS II - budovy zvlášť -2020	11 060 203	t CO2 eq	7 528 870	31,93%	3 531 333
EU ETS II - Silniční doprava + budovy 2020	28 392 993	t CO2 eq	17 144 567	39,62%	11 248 426
EU ETS - spalování (tj. energetika)	45 239 652	t CO2 eq	25 533 017	43,56%	19 706 635
EU ETS - bez spalování (tj. průmysl)	12 631 692	t CO2 eq	6 624 291	47,56%	6 007 401
<b>ESR - Nařízení o sdílení úsilí</b>					
Celkové emise GHG v ČR v rámci ESR – 2020	51 614 508	t CO2 eq	45 143 467	12,54%	6 471 041
Silniční doprava (CRF1AB123) - 2020	17 332 790	t CO2 eq	12 483 537	27,98%	4 849 253
Budovy (CRF1A4ab) - 2020	11 060 203	t CO2 eq	9 774 322	11,63%	1 285 881
Průmysl mimo EU ETS (CRF1A2) - 2020	10 243 905	t CO2 eq	13 946 197	-36,14%	-3 702 292
Zemědělství (CRF3) - 2020	7 841 830	t CO2 eq	6 011 623	23,34%	1 830 207
Odpady (CRF5) - 2020	5 135 781	t CO2 eq	2 927 788	42,99%	2 207 993

## Fit for 55

Indikátor	Cíl 2020	Stav v 2020 (plnění cíle)	Evropský cíl 2030	Návrh vnitrostátního cíle pro 2030 dle NEKP ČR	Doporučení EK na revizi vnitrostátních cílů %
<b>EED – Směrnice o energetické účinnosti</b>					
Konečná spotřeba energie	1 060 PJ	1 057 PJ (100 %)	↓36 % (oproti referenčnímu scénáři pro 2030)	990 PJ	
Spotřeba primární energie	1 855 PJ	1 679,5 PJ (110 %)	↓39 % (oproti referenčnímu scénáři pro 2030)	1735 PJ	
<b>REDIII – Směrnice o podpoře obnovitelných zdrojů energie</b>					
Podíl OZE na konečné spotřebě energií:					
Celkem	13 %	17,3 % (133 %)	40 % (45 % dle REPowerEU)	22,0 %	23,3 %
Elektřina	Není stanoveno	14,8 %	Není stanoveno	16,9 %	23,3 %
Doprava - cíl 14% v 2030	10 %	9,4 % (94 %)	14 %	14,0 %	14,0 %
Vytápění	Není stanoveno	23,5 %	Není stanoveno	30,7 %	30,0 %
Meziroční nárůst u vytápění	1,1 p.b.	0,9 p.b.	1,1 p.b. (závazně)		

# Farm to Fork

pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy

**Cílem je urychlit přechod na udržitelný potravinový systém**

- mít neutrální nebo pozitivní dopad na životní prostředí;
- pomáhat zmírňovat změnu klimatu a přizpůsobovat se jejím dopadům;
- zvrátit úbytek biologické rozmanitosti;
- zajišťovat potravinovou bezpečnost, výživu a veřejné zdraví a zajistit, aby měl každý přístup k dostatečnému množství bezpečných, výživných a udržitelných potravin;
- zachovat cenovou dostupnost potravin a zároveň vytvářet spravedlivější ekonomické výnosy, podporovat konkurenceschopnost dodavatelského odvětví EU a prosazovat spravedlivý obchod.

## 4 tematické okruhy





## Farm to fork

### 5 kvantifikovaných cílů na úrovni EU

Do roku 2030 omezit používání a snížit rizika chemických pesticidů o 50 % a omezit používání nebezpečnějších pesticidů o 50 %.

Snížit únik živin alespoň o 50 % a zároveň zajistit, aby nedošlo ke zhoršení úrodnosti půdy. Díky tomu se do roku 2030 omezí používání hnojiv alespoň o 20 %.

Do roku 2030 omezit prodej antimikrobiálních látek pro hospodářská zvířata a akvakulturu o 50 %.

Do roku 2030 začít využívat 25 % zemědělské půdy v EU k ekologickému zemědělství.

Zajistit, aby do roku 2025 měly všechny venkovské oblasti přístup k rychlému širokopásmovému připojení, který umožní digitální inovace.

### Ostatní cíle na úrovni EU

Zavedení odměn zemědělcům za odstraňování emisí CO<sub>2</sub>;

Pokrok v oblasti energetické účinnosti;

Opatření pro udržitelnější odvětví živočišné výroby, dobré životní podmínky zvířat a zdraví rostlin;

Doporučení každému členskému státu týkající se 9 cílů SZP, které mají být zahrnuty do jejich strategických plánů;

Opatření ke zvýšení udržitelnosti produkce ryb a mořských plodů;

Vyjasnění pravidel hospodářské soutěže a sledování provádění směrnice o nekalých obchodních praktikách.

# Farm to Fork

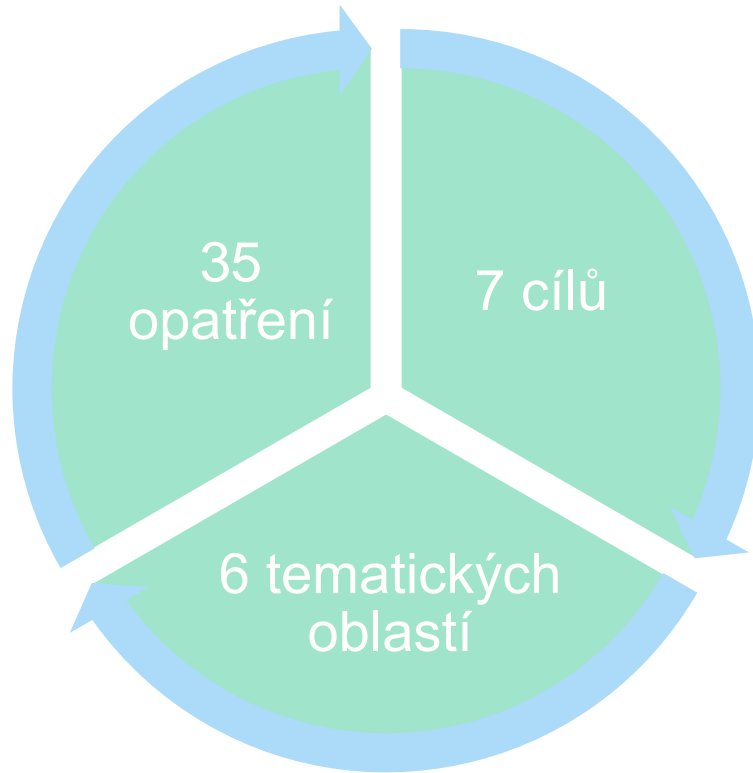
## Kvantifikovatelné cíle strategie do roku 2030

	Stav ČR*	Výchozí hodnota	Cílová hodnota pro ČR v 2030
Snížit používání chemických pesticidů o 50 %	77	100	50
Snížit používání nebezpečnějších pesticidů o 50 %	86	100	50
Snížit ztráty živin nejméně o 50 %	Není stanoveno	Není stanoveno	Není stanoveno
Snížit používání hnojiv alespoň o 20 %			
minerální hnojiva	104,22 kg/ha	Není stanoveno	Není stanoveno
statková a organická hnojiva	69,20 kg/ha	Není stanoveno	Není stanoveno
Snížit prodej antimikrobiálních látek o 50 %	50 mg/PCU	Není stanoveno	Není stanoveno
Min. 25 % zemědělské půdy v ekologickém zemědělství	15,71 %	-	25 %
Všechny venkovské oblasti mají přístup k rychlému připojení, který umožní digitální inovace (do 2025)			100 %

Poznámka: \*poslední dostupná data k prosinci 2022

# A new Circular Economy Action Plan

## Hlavní cíle



Vytvořit rámec udržitelné výrobní politiky směřující k udržitelným produktům jako standardu EU

Zajistit, aby životní cyklus výrobků a produktů byl udržitelný, od jejich vzniku až po odstranění

Snížit množství odpadů a zajistit udržitelné nakládání s odpady

Posílit spotřebitele, veřejné subjekty a další aktéry při přechodu k cirkulární ekonomice. Zajistit, aby cirkularita byla normou pro občany, regiony a města

Zaměřit se na odvětví, která využívají nejvíce zdrojů a kde je vysoký potenciál přechodu k cirkularitě, jako jsou: elektronika a ICT, baterie a vozidla, obaly, plasty, textil, stavebnictví a budovy, potraviny

Podpořit globální úsilí k dosažení cirkulární ekonomiky

Monitorovat přechod k cirkulární ekonomice a přispět k měření kvality života nad rámec HDP

## Hlavní konkrétní cíle iniciativy

### Snížit znečištění ovzduší

- i. Snížit předčasná úmrtí způsobená znečištěním ovzduší o 55 %
- ii. Snížit o 25 % ekosystémy EU, jejichž biodiverzita je ohrožena znečištěním ovzduší

### Zlepšit kvalitu vod

- i. Snížit znečištění moří plasty o 50 % a snížit uvolňování mikroplastů do životního prostředí o 30 %

### Zlepšit kvalitu půdy

- i. Snížit o 50 % ztráty živin z půdy, používání chemických pesticidů, používání nebezpečnějších pesticidů a prodej antimikrobiálních látek pro zvířata chovaná na farmách a v akvakulturách

### Snížit množství hluku z dopravy

- i. Snížit množství lidí dlouhodobě obtěžovaných hlukem z dopravy

### Snížit množství odpadu

- i. Výrazně snížit množství generovaného odpadu a o 50 % množství zbytkového odpadu produkovaného ve městech

# Děkuji vám za pozornost

**Tereza Kochová**

**CENIA**

*tereza.kochova@cenia.cz*

Jan Mertl  
Lucie Svobodová  
Hana Škopková  
Miroslav Havránek

**CENIA**

*Česká informační agentura životního prostředí*

*Moskevská 1523/63, 101 00 Praha 10*

